

LAUSUNNOT

Luonnonvarakeskus Luke:

Luonnonvarakeskus kannattaa esitetyssä suuressa laitoskoossa biometaanin tuotantoa. Myös e-metaanin tuotanto voi olla perusteltua. VE1 ja VE2 ovat sikäli molemmat energiantuotannon osalta kannatettavia, mutta niiden yhteydessä on panostettava kaasumaisten päästöjen minimointiin. Arvioinnissa tulisi kiinnittää erityishuomiota metaanin ja vedyn päästöjen minimointiin sekä laitoksen tuottaman energian maksimoimiseksi että ilmastovaikutusten vähentämiseksi. Esitetyssä laitoskoossa tuotetaan suuria määriä ko. kaasuja, jolloin tuotantomäärään suhteutettuna vähäisiltäkin kuulostavat päästöprosentit voivat todellisuudessa tarkoittaa suuria päästöjä, jotka vesittäisivät fossiilista energiaa korvaavan tuotannon ilmastohyötyjä.

Ilmastopäästöjen minimoimiseksi toteutetut eri toimenpiteet menetelmineen tulee kuvata selkeästi. Esimerkiksi e-metaanin tuotannossa hiilidioksidin puhtausaste vaikuttaa metanointiprosessin ja tuotetun e-metaanin puhtaus vaikuttaa nesteytysprosessin toimivuuteen ja tehokkuuteen. Nämä tulisi siis huomioida ilmastovaikutuksia arvioitaessa liikenteen päästöjen arvioinnin lisäksi. Vastaavasti huomiota tulee kiinnittää syötteen riittävän pitkään viipymäaikaan biokaasureaktorissa, jotta biokaasutuotanto saadaan maksimoitua ja mädätteen käsittelyn aikaisten metaanipäästöjen riski minimoitua.

Luonnonvarakeskus muistuttaa, että mitä suuremman mittakaavan laitosta suunnitellaan, sitä tärkeämpää on varmistaa kestävät käsittelymenetelmät ja käyttökohteet myös mädätteeseen päätyville ravinteille ja orgaaniselle ainekselle. Tässä tapauksessa panostaminen ravinteiden kierrätykseen käy yhä välttämättömämmäksi laitoksen suunnitellun sijainnin vuoksi, mikä on arvioinnissa huomioitava. Pöytyä sijaitsee kotieläintuotannon keskittymässä ja ravinteiden, pääasiassa fosforin tarjonnan ylijäämän alueella. Pelkästään lannan fosforia on Pöytyällä ja sen lähikunnissa enemmän kuin alueen kasvintuotannossa tarvitaan (Lemola ym. 2023). Kun tähän lisätään vielä laitoksen lisäsyötteenä käytettyjen kasvibiomassojen sekä teollisuuden ja yhdyskuntien sivuvirtojen mädätteeseen tuomat ravinteet, muodostuu laitoksesta uusi ravinnekeskittymä, jonka on pystyttävä toimittamaan ravinteet aidosti satovastetta tuottavaan lannoituskäyttöön.

Luonnonvarakeskuksen näkemyksen mukaan ravinteiden kierrätyksen ratkaisut suunnittelussa laitoksessa on kriittistä huomioida asianmukaisesti, jotta laitoksesta muodostuu osa alueen ravinneylijäämän ratkaisua. Ilman mädätteen ravinteiden jalostamista ja kuljetusta kasvin tarpeen mukaiseen käyttöön riski vesistökuormitukselle nousee laitoksen herkkien vesistöjen alueella entisestään. Erityisesti tämä on huomioitava Saaristomeren tilan kannalta. Suomi tavoittelee Saaristomeren tilan parantamista ja Saaristomeri-ohjelman maatalouden tiekartassa (Laurila ym. 2022) kolme kymmenestä tärkeäksi tunnistetusta toimenpiteestä liittyy ravinteiden käyttöön: lannan siirron edistäminen, orgaanisten lannoitevalmisteiden käytön edistäminen sekä lannoituksen kehittäminen ja viljavuustiedon hyödyntäminen. Laitoksen vaikutusalueella oleva Aurajoki on valittu yhdeksi ohjelman pilottialueeksi. Pöytyän laitos on Saaristomeri-ohjelmassa avainasemassa laitokseen suunnitellun suuren ravinnemäärän vuoksi.

YVA-ohjelman osio 4 hankkeen valtakunnallisesta ja alueellisesta merkityksestä sivuuttaa ravinnekysymykset kevyesti. Ravinteiden kierrätyksen ratkaisut on kuitenkin olennaisena osana biokaasutuotantoa nostettu esiin myös ohjelmassa viitatuissa Biokaasuohjelmassa (TEM 2020) ja

Petteri Orpon hallitusohjelmassa (Saaristomeren ravinnepilotti). Pelkkä biokaasulaitos ilman mädätteen jalostamista ja etenkin fosforin erottamista ja kohdentamista alueille, joilla sitä tarvitaan, ei lannan hyödyntämisen tehostamisen ja ravinteiden kierrätyksen tavoitteita täytä.

Mädätteen jalostuksen tai jalostamattomuuden ratkaisut vaikuttavat myös laitoksen vaatimaan raskaaseen liikenteeseen. Tunnistaen laitospaikan lähialueen fosforilannoituksen tarpeen vähäisyys (peltomaan fosforiluvut korkeat ja lantafosforin suuri määrä) tulevat erityisesti fosforin kuljetusetäisyydet laitokselta sitä tarvitseville pelloille kasvamaan varsin pitkiksi ilman mädätteen väkevöintiä, ts. veden poistoa mädätteen jalostuksen yhteydessä kuljetettavan kierrätyslannoitevalmisteiden määrän vähentämiseksi. Tämä myös edistää ravinteiden käytön tehostamista, kun lannoitevalmisteiden kuljetus niitä käyttäville tiloille etenkin kauempana laitoksesta mahdollistuu ja kuitenkin kuljetusmäärä pysyy kohtuullisena. Liikenteen minimointi on hyvin tärkeää myös laitosalueen läheisyydessä sijaitsevalle asutukselle.

Täsmällisemmät huomiot eri prosessivaiheisiin:

Taulukossa 10 ei ole listattu maatalouden muita sivuvirtoja eikä VE0:n vertailua VE1 ja VE2 kanssa. Taulukko tulisi täydentää tämän osalta, sillä maatalouden muilla sivuvirroilla on vaikutusta sekä kokonaisuuden ympäristövaikutuksiin sekä mädätteen käsittelyn tarpeisiin. Tuotannon kestävyys kannalta (liittyen uusiutuvan energian direktiiviin ja kestävyyslakiin) on täsmällisesti tiedettävä, mitä kasvibiomassoja laitokseen aiotaan syöttää ja onko kokonaisuus kestävyyskriteerien mukainen.

Hajujen hallintaan on kiinnitettävä huomiota etenkin syötteiden vastaanotossa ennen syöttöä suljettuun prosessiin sekä mädätettä käsiteltäessä, varastoitaessa ja siirrettäessä kuljetukseen. YVA-ohjelmassa tämän ratkaisut on esitetty varsin pintapuolisesti ja suunnittelun edetessä niitä on syytä tarkentaa merkittävästi. Hajujen hallinta on olennainen osa biokaasulaitosten yleistä hyväksyttävyyttä sekä laitosalueen lähiseudun viihtyisyyttä. On olennaisen tärkeää, että hajujen onnistuneeseen hallintaan kiinnitetään riittävästi huomiota jo laitoksen suunnitteluvaiheessa.

Hygienisointi esitetään toteutettavan mädätyksen jälkeen (lukuun ottamatta erilliskerätyn biojätteen käsittelyn erillistä linjaa, jossa hygienisointi ennen reaktoria). Hygienisoinnin vaatima maksimipalakoko 12 mm on varmistettava joko ennen syöttöä (mainittu ohjelmassa vain lietemäisille syötteille, kiinteiden murskauksesta ei mainita) tai mädätteelle ennen hygienisointia.

Syötteen kuiva-ainepitoisuuden säätämiseksi valitulle tekniikalle sopivaksi esitetään mädätteen kierrätystä tai alueen hule- ja jätevesien keräystä ja käyttöä. Jäte- ja hulevesien sekoittaminen maatalouden syötemassoihin on hyvin kyseenalaista mädätteen lannoitekäytön vaatiman laadun kannalta. Ainakin niiden, etenkin jätevesien sekoittamisen lainsäädännöllinen käyttökelpoisuus on varmistettava, jotta mädätteen hyötykäyttö ei esty. Pelkän lietemäisen mädätteen kierrättäminen voi nostaa prosessin typpipitoisuutta, samoin mädätteen jatkojalostuksen yhtenä optiona mainitun separoinnin nestejakeen käyttö, mikä tulee huomioida ja varmistaa, ettei typpipitoisuus nouse mikrobiologista prosessia inhiboiviin pitoisuuksiin. Laimennuksessa parhaiten toimisivat mädätteen jalostuksessa, etenkin nestejakeen väkevöinnissä muodostuvat hyvin laimeat nesteet. Laitoksen kapasiteetissa on huomioitava laimennuksen vaatima tilavuus reaktori- ja hygienisointikapasiteetissa (mädätteen jalostuksen ratkaisut huomioiden myös varastoinnoissa).

Ohjelmassa mainitaan, että sekä maatalouden syötteiden että biojätteen käsittelylinjoilla tullaan käyttämään sekä meso- että termofiilistä mädätystä. Tämä kuulostaa erikoiselta ja arvioinnissa tulisi täsmentää, miten aiotaan toimia ja mitä hyötyä siitä oletetaan muodostuvan. Aiotaanko siis eri reaktoreissa käyttää eri lämpötiloja? Tai maatalouden massojen reaktoreissa yhtä ja

biojättereaktorissa toista lämpötilaa? Mikäli yksittäisessä reaktorissa lämpötilaa vaihdellaan meso- ja termofiilisen lämpötila-alueen välillä, se on prosessin mikrobiologialle ja siten koko toiminnalle haitallista.

Ilman mädätteen merkittävää jalostusta väkevämmiksi jakeiksi varastoitava massamäärä on suuri. Pelkkä separointi ei varastointitarvetta juuri vähennä, vaan lähinnä jakaa sen kahteen erilaiseen jakeeseen, jotka tarvitsevat omat varastonsa. Alueen em. ravinneylijäämä tuntien mädätettä tulee olemaan välttämätön toimittaa kotieläintilojen lisäksi kasvintuotantotiloille. Lietemäiselle mädätteelle tai sen nestejakeelle ei yleensä ole valmista varastointikapasiteettia kuin niillä nautaja- ja sikatiloilla, joilla muodostuu lietelantaa. Laitoksella itsellään ei voi olla niin suurta varastokapasiteettia, että se kattaisi koko vuoden tarpeen, kun levitystä voidaan toteuttaa vain kasvukaudella ja kuljetus oikea-aikaisesti levitysalueille on myös hoidettava. Laitoksen tulee olla varma, että sillä on riittävästi vastaanottajia, joilla puolestaan on riittävästi varastokapasiteettia. Massojen on liikuttava laitokseen ja laitoksesta pois myös häiriötilanteista, minkä vuoksi laitoksen omassa varastointikapasiteetissa on oltava joustovaraa.

Ohjelmassa esitetty mädätevarastojen kattaminen suunnitellulla laitoksella on tärkeää ja siitä tulee pitää kiinni, olipa varastoitavana raakamädätettä tai siitä separoituja tai pidemmälle jalostettuja jakeita. Näin minimoidaan sekä hajuhaittoja että kaasumaisia päästöjä, joista metaani on voimakas kasvihuonekaasu ja ammoniakkin haihtuessa paitsi menetetään arvokasta, kierrätettävää tyyppiä, heikennetään myös ilmanlaatua. Suomen maatalouden kaasumaisten typpipäästöjen inventaarioon ollaan lisäämässä lantabiokaasun päästöt. Suurissakin biokaasulaitoksissa ammoniakkipäästöihin on kiinnitettävä huomiota Suomelle asetetun ammoniakkipäästökaton saavuttamiseksi. Myös mädätettä tai siitä jalostettuja jakeita vastaanottavilla tiloilla tulee varastointi toteuttaa lantaloille lainsäädännössä asetettujen kriteereiden mukaisesti. Esitetty mahdollisuus polttaa mädätteestä separoitu kuivajae (osio 3.3.6) on ympäristöllisesti hyvin heikko ratkaisu, sillä tällöin menetetään kuivajakeeseen päätyvä orgaaninen typpi, jonka kierrätystä tulee nimenomaan lisätä, sekä jäljelle jäävä orgaaninen aines, jota tarvitaan peltomaan hiilen ylläpidossa. Myös tuhkaan päätyvän fosforin käyttökelpoisuus voi laskea merkittävästi sen muuntuessa heikommin kasville käyttökelpoiseen muotoon ja/tai tuhkan haitta-aineiden pitoisuuksien vuoksi. Prosessiin menevissä raaka-aineissa on myös maatalouden sivujakeita (suojaväyhyke- ja LHP-nurmi, olki sekä muut maatalouden sivujakeet), joiden sisältämän orgaanisen aineen palautusta pelloille tulee tarkastella erikseen (RED II direktiivin mukaisesti). Arvioinnissa mädätteen edes osittaisen polton vaihtoehtoa ei tule hyväksyä.

Optioina esitettyjä nestejakeen haihdutusta ja kuivajakeen kuivausta, pelletointia ja pyrolyysiä (myös muita soveltuvia väkevöintitekniikoita on olemassa etenkin nestejakeelle) tulee option sijaan pitää tarpeellisenä osana laitosteknologiaa. Lisäksi on syytä tähdentää, että kuivajakeen lisäkuivauksen jälkeen pelletointi ja pyrolyysi ovat toisille vaihtoehtoiset ratkaisut erillisin lopputuottein. Arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota mädätteen jalostuksen ja käytön ratkaisuille, kuten jo edellä todettua. Mikäli laitos ei itse pysty jalostamiseen tai jalostamien valmisteiden markkinointiin, on toimialalla jo käytössä olevia esimerkkejä siitä, että jokin toinen yritys ottaa lannoitevalmisteiden markkinoinnin ja myynnin oman liiketoimintansa osaksi.

Biometaanin & e-metaanin

Biokaasun jalostusprosessoinnin tekniikkavaihtoehtoisiksi on tarkasteltu membraaniprosessia tai aminopesua. Aminopesu on tutkitusti tehokas estämään metaanivuotoja prosessista, mutta membraaniprosessin metaanipäästöt ovat pitkälti prosessin käytöstä riippuvia. Arviointiohjelmassa kuvataan, että membraaniprosessilla pyritään alle 0,5 % metaanivävikkiin, mikä on varsin

maltillinen huomioiden laitoksessa muodostuva kaasun suuri määrä. Teknisesti alle 0,2 % metaanihävikkeihin on mahdollista päästä, joten tavoitetta voisi kiristää tai prosessin perään tulisi asentaa kaasun jälkikäsitteily metaanipäästön minimoimiseksi. Myös metaanin nesteytysprosessin mahdollisten metaanihävikkien riskit tulisi kuvata, sillä tuotetun metaanin laatu vaikuttaa myös nesteytysprosessin mahdollisiin päästöihin. Myös e-metaanin tuotannon jätevesiin ja kaasufaaseihin päätyvän metaanin minimointiin on kaikkiaan kiinnitettävä huomiota.

Yhteenvetona Luonnonvarakeskus toteaa, että maatalouden biomassoihin perustuvan biokaasu- ja e-metaanituotannon lisääminen on kannatettavaa toimintaa, mikäli tuotannossa huomioidaan sekä kaasumaisten päästöjen minimointi että ravinteiden kestävä kierrätys. Mikäli kumpi tahansa näistä tekijöistä jää vaillinaiseksi, voi ympäristön ja kiertotalouden kannalta tärkeä toiminta osoittautua ratkaisun sijaan uudeksi ongelmaksi. Keskitetylle maatalouden biomassojen prosessoinnille on esitetyllä alueella tarvetta runsaan kotieläintuotannon lannan määrän ja sen sisältämän fosforin uudelleen jakamiseksi nykyistä kestävämmän ravinteiden kierron ja käytön mahdollistamiseksi. Tähän ei esitetty ohjelma kuitenkaan riittävästi tietoja ratkaisusta anna. Arvioinnissa ja/tai sen jälkeisessä arviointiselostuksessa tarvitaankin täsmennyksiä etenkin riittäviin panostuksiin mädätteen sisältämien ravinteiden hyödyntämiselle.

MTK-Pöytyä

MTK Pöytyä arvioi hankkeen lisäävän merkittävästi kysyntää erilaisille peltopohjaisille biomassoille, kuten oljelle tai vihernurmelle. Kasvava peltobiomassojen kysyntä luo mahdollisuuksia Pöytyän ja sen lähikuntien alueen viljelijöille monipuolistaa peltoviljelyn viljelykiertoa lisäten ympärivuotisen kasvipeitteisen nurmen pinta-alaa pelloilla. Monipuolinen viljelykierto parantaa maankasvukuntoa ja esimerkiksi vähentää ravinnevalumia vesistöihin sekä parantaa hiilensidontaa maaperään. Laitokselta syntyviä biolannoitteita voidaan käyttää peltobiomassoja tuottavien nurmien tai viljapeltojen lannoitukseen vähentäen mineraalilannoitteiden käyttötarvetta.

Pöytyän kunta, kunnanhallitus

Nähtävillä olevassa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on selostettu muun muassa laitoksen toimintaperiaatetta, arvioitavia vaikutuksia, hankkeen alueellista ja valtakunnallista merkitystä. Hankealueen nykytilaa aiotaan selvittää monipuolisesti.

Arviointiohjelman kartoilla esitetään hankealueena kiinteistöt, joiden käytöstä kyseiseen tarkoitukseen on tehty omistajien kanssa varaukset vuoden 2023 lopulla. Laitoksen sijainti täsmentyy asemakaavassa, joka on tullut vireille kunnanhallituksen päätöksellä 15.1.2024. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa biokaasulaitoksen sijoittuminen alueelle. Muodostettava teollisuustontti (T/kem) ei alustavassa maankäyttötarkastelussa vaadi kiinteistöjen alueita kokonaisuudessaan.

Laitoksen toteuttaminen esitetyssä laajuudessa vaatineee rakennuspaikan maaston merkittävää muokkausta ja tasausta. Kallion louhinnan ja maatäyttöjen vaikutukset on selvitettävä hankkeen ympäristövaikutuksia arvioitaessa. Arviointi tulee ulottaa myös rakennusvaiheen jälkeistä aikaa koskevaksi.

Liikenteeseen liittyviä vaikutuksia on selvitettävä esitettyä laajemmalta alueelta kantatiellä 41. Etenkin biokaasulaitokselle suuntautuva raskas liikenne vaatii kantatien länsipuolelle rakennettavaa uutta risteystä, jonka sijainti ja sen tarvitsemat liittymäjärjestelyt ovat myös ympäristövaikutusten arvioinnissa selvitettäviä asioita.

Ruokavirasto:

Tässä lausunnossa Ruokavirasto ottaa kantaa vain lannoitevalmistelaissa ja sivutuotelainsäädännössä asetettuihin vaatimuksiin.

Mikäli YVA-ohjelmassa optiona esitetty ammoniumsulfaatti on tarkoitus hyödyntää lannoitevalmisteenä, on toimijan varmistettava, että valmistettava ammoniumsulfaatti on sallittujen ainesosaluokkien listalla. Mikäli ammoniumsulfaatille ei löydy listalta, voi toimija hakea uuden ainesosan lisäämistä ainesosaluetteloon.

Kuten YVA-ohjelmassa on selostettu, on lannoitelaisissa (711/2022) luovuttu laitoshyväksyntävaatimuksesta, mutta laitoshyväksyntä vaaditaan laitoksilta, jotka käsittelevät eläimistä saatavia sivutuotteita tai varastoivat niistä valmistettuja tuotteita. Laitosten hyväksyntävaatimuksista on säädetty sivutuotelainsäädännössä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes:

Arviointiohjelman mukaan tuotantolaitos tulee edellyttämään kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin laajuuden perusteella Tukesin lupaa. Tarkempia kemikaalien varastointimääriä ei ohjelmassa ole kuvattu. Tukesin näkemyksen mukaan laitoksen laajuus tulisi kuitenkin todennäköisesti olemaan toimintaperiaateasiakirja- tai turvallisuusselvityslaitos kummassa tahansa toteutusvaihtoehdoissa (VE1, VE2). Tukesin lupaa tulee hakea hyvissä ajoin ennen tuotantolaitoksen yksityiskohtaisten toteutusratkaisujen tekemistä ja rakennustöiden aloittamista, Tukesin lupaprosessin tavoitekäsittelyaika on 8 kk.

Ohjelmassa on kuvattu toiminnasta aiheutuvia riskejä alustavalla tasolla. Ohjelman osion 8.15 mukaan tarkempi riskianalyysi laitoksen toiminnoista tullaan laatimaan YVA-selostusvaiheessa. Tukesin näkemys on, että riskitarkastelussa on syytä huomioida tuotantolaitoksen alueen ulkopuolelle kemikaaleista aiheutuvat lämpösäteily-, paine-, terveys- ja ympäristövaikutukset. Tehtaan turvallinen sijoittaminen tulee olemaan edellytys Tukesin luvan myöntämiselle. Riskiarviointien perusteella tunnistettujen mahdollisten onnettomuuksien vaikutukset otetaan huomioon Tukesin lupaharkinnassa ja toiminnalle asetettavissa ehdoissa. Lisätietoa onnettomuusvaaran huomioimisesta tuotantolaitoksen sijoittamisessa löytyy Tukesin oppaasta Tuotantolaitosten sijoittaminen.

Tuotantolaitoksen alueelle ei ole laadittuna asemakaavaa. Asemakaavoitusprosessi on käynnissä samaan aikaan YVA-prosessin kanssa. Toiminnalle soveltuva kaava on edellytys Tukesin luvan myöntämiselle. Tukes suosittelee tontille, jolle suunnitellaan sijoitettavaksi laajamittainen kemikaalilaitos, kaavamerkinnäksi T/kem tai kaavamääräyksissä mainintaa kaavan soveltuvuudesta kemikaalilaitokselle. YVA- prosessin yhteydessä on hyvä tarkastella mahdollisen laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen sijoittumista suhteessa lähiympäristöön ja alueen kaavoitukseen.

Varsinais-Suomen liitto:

Hanke-alue sijaitsee maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella.

Varsinais-Suomen liitto näkee yhdistetyn bio- ja e-metaanin tuotantolaitoksen alueelle tärkeänä ja mielenkiintoisena hankkeena. Biokaasulla voidaan vähentää elinkaarenaikaisia kasvihuonepäästöjä verrattuna fossiiliseen tuotantoon. Lisäksi biokaasun tuotannossa sivutuotteena syntyvää mädätysjäännöstä voidaan edelleen hyödyntää maataloudessa.

YVA-ohjelma on laaja ja kattava ja siinä on tunnistettu keskeiset asiat selvitettäväksi käynnistyneessä YVA-prosessissa. Hyvin tärkeitä osia ovat ravinteiden kierrätys sekä vesistövaikutukset. Varsinais-Suomen liitto nostaa myös yhdeksi keskeiseksi asiaksi selvittää teollisuuslaitoksen liittymän vaikutukset liikenteeseen kantatien 41 osalta.

Varsinais-Suomen liitto pitää vaikutusten arviointia tärkeänä osana suunnitteluprosessia, ja odottaa nyt käynnistyneen YVA-ohjelman tuloksia, joka arvioidaan valmistuvan vuoden 2024 loppupuolella.

Varsinais-Suomen Pelastuslaitos:

Hankkeen paine-, lämpösäteily- ja erityisesti terveydelle vaarallisten vaikutusten mallintamisessa tulee laitossuunnittelussa huomioida pelastustoimen lähestymis- ja operointimahdollisuudet laitosalueella. Laitosalueelle tulisi suunnitella ajo- ja lähestymisreitit siten, että toiminta onnettomuustilanteissa pystytään aloittamaan viivytystä ja pelastushenkilöstön turvallisuus huomioiden. Laitoksen jatkosuunnittelun yhteydessä tulee huomioida sammutus- ja torjuntaveden saatavuuteen liittyvät tarpeet pelastustoimen ja prosessiturvallisuuden edellytysten mukaisesti.

Muilta osin pelastuslaitoksella ei tässä vaiheessa ole lausuttavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan.

MIELIPITEET

Mielipide 1:

Haluan nostaa esille Pöytyän biolaitoshankkeen YVA-ohjelmaan liittyen muutaman näkökohdan ja huolen aiheen. Ensi sijassa minua lähialueen asukkaana huolettaa laitokselta leviävä haju. Tässä vaiheessa on jäänyt epäselväksi ainakin hajukaasujen käsittelymenetelmä, lietteen viipymäaika prosessissa ja mädätteen varastointi tehdasalueella.

YVA-ohjelmassa sivulla 33 kerrotaan, että hajukaasujen käsittelyssä on alustavasti suunniteltu käytettävän regeneratiivista katalyyttistä konvertointia, joka netistä hakemani tiedon mukaan saattaisi ollakin yksi parhaista mahdollisista menetelmistä. Kuitenkin kahdessa eri tilaisuudessa, joissa olen ollut paikalla, on Wegan edustaja kertonut, että hankkeessa tullaan hajukaasujen käsittelyssä käyttämään vaihtoehtona esille nostettua aktiivihilli -menetelmää. Pelkonani on, että aktiivihilli ei poista hajuja yhtä hyvin kuin ensin mainittu menetelmä. Toivoisin, että todellakin paras mahdollinen tekniikka otettaisiin käyttöön niin tässä asiassa kuin koko hankkeessa yleensäkin. Ja että joku valvoisi, että näin todella tapahtuu.

Itse en ainakaan löytänyt YVA-ohjelmasta mainintaa siitä, miten pitkään syötemateriaalien on suunniteltu viipyvän prosessissa. Maallikkona olen ymmärtänyt, että mitä pidempi viipymä on, sitä hajuttomampaa mädätettä on lopputuloksena. Toisaalta olen ymmärtänyt, että lyhyt viipymäaika saattaisi olla taloudellisesti kannattavampi. Näin ollen toivoisin, että tähän asiaan kiinnitettäisiin jo etukäteen huomiota, jotta hankkeen suunnittelijat osaisivat ottaa asian huomioon laskelmissaan. Ja että laitoksen lupaprosessi ja valvonta olisivat riittävän tiukkoja tämän suhteen.

Riippumatta siitä, miten pitkä viipymäaika prosessissa on, tulee laitoksen lopputuotteena syntyvä mädätysjäännös joka tapauksessa haisemaan. Joko paljon tai vielä enemmän. YVA-ohjelmassa on hyvin kerrottu, että nestemäinen mädäte säilötään katetuissa betonisäiliöissä, mutta kuivajakeen varastoinnista ei vielä tässä vaiheessa ole tarkempaa tietoa. Olisi tärkeää, että myös varastointi hoidettaisiin niin, että kaikki hajuhaitat eliminoidaisiin mahdollisimman täydellisesti.

Mielipide 2:

Kirjoitan teille nyt kun on vaan pakko kirjoittaa, toiveena on saada pieni äänemme paremmin kuuluviin.

Asioita ajetaan täällä Pöytyällä vauhdilla kunnan ja Wegan toimesta eteenpäin, lähialueen asukkaita ja heidän etujaan/mielipiteitään pahemmin huomioimatta tai kuulematta!

Koko hanke tuli meille asukkaille täysin puun takaa, kaikki saivat hankkeen tietoonsa samaan aikaan kun mekin. Kunnan ja Wegan johtohenkilöt eivät tunnu pitävän meitä millään tavalla eri asemassa muihin alueen asukkaisiin verrattuna. Vaikka me saamme kärsiä laitoksen tuomat haitat.

Päällimmäinen ja tärkein kysymys ollut se, että kuka korvaa minulle ja muille lähinaapureille kiinteistöjemme arvon alenemisen, joka on väistämättä edessä, jos Biokaasulaitos tuohon päivä tulee?

En oikein usko vakuutteluista siitä, että laitos ei tulisi haisemaan. Se haisee varmasti ainakin aika ajoittain, koske täysin hajutonta biokaasulaitosta ei ole vielä keksitty!

Laitos tuo mukanaan myös muita voimakkaita haittavaikutuksia lähinaapureille.

Näitä on rekkaliikenteen tuoma melu, jopa yli 100 rekkaa päivässä ajaa laitokselle ja pois sieltä. Pyöräkuormaajien tuoma melu peruutus hälyttimineen soi aamusta iltaan.

MYÖS liikenteen ja nostattama pöly pilaa lähialueen ilmanlaatua.

Soihdutuksen venttiili pitää voimakkaan äänen avautuessaan ja sulkeutuessaan ja voimakas ilmanvaihto jatkuvaa huminaa jne.

Jos laitoksen lauhdevesiä ei saada hyötykäyttöön kaukolämpöverkkoon, niin seurauksena on vesien jäädyttäminen ulkoaltaissa. Tämä jäädytys aiheuttaa tietyillä ilmoilla voimakasta höyryn/usvan muodostumista lähialueelle, joka taas aiheuttaa tienpintojen vaarallista jäätymistä tiettyjen olosuhteiden aikaan.

Lisäksi jokaisessa tällaisessa laitoksessa alkaa elämään ennemmin tai myöhemmin rottapopulaationsa, josta myös lähitalot kärsivät jyrksijöiden aiheuttamina tuhoina.

Laitos aiheuttaa myös karpästen määrän rajun kasvun tehtaan ympäristössä ja lähitaloissa tulee mahdottomaksi pitää ikkunoita auki kesäaikaan. Ja on myös täysin mahdotonta edes ajatella mennä enää ulos syömään tai muuten vaan nauttimaan kesästä.

Karpäset tuovat mukanaan voimakkaan lintujen määrän kasvun ja ne tuovat taas mukanaan omat ongelmansa.

Hulevesien kanssa on suuri vaara myös olemassa olevista ravinnepäästöistä ojiin ja sitä kautta Aurajokeen. Alueen koko on yli 10 hehtaaria, joka on joko asfaltoitu tai rakennuksien alla. Siis yli 100000 neliötä sellaista aluetta johon sadevesi ei imeydy, vaan juoksee viemärien kautta suoraan ojiin. Tässä alueella on ollut kerran sellainenkin ukkosrintama päällä, jossa satoi verrattain pienessä ajassa 130 mm vettä, eli 130 litraa jokaiselle neliölle. Tuo määrä tehtaan alueella tarkoittaa yli 13 miljoonaa litraa vettä eli yli 13000 kuutiota, joten vedenkeruualtaiden pitää olla massiivisia.

Myös tehtaan valot tuovat valosaasteen muodossa muutoksen nykyistä huonompaan suuntaan. Talviaikaan on tällä hetkellä niin pimeää, ettei verhoja tarvitse pahemmin ikkunoiden eteen vetää yöksi, toista se on sitten tehtaan voimakkaiden valojen tulemisen jälkeen.

Ja kun tehtaan tuotteena syntyy kaasua, niin me lähellä asuvat olemme joka päivä vaarassa mahdollisen suuren räjähdysriskin tai massiivisen kaasuvuodon takia.

Nämä kaikki edellä luetellut asiat tarkoittavat väkisin rajua muutosta nykytilanteeseen!

Nyt ulos mennessä kuuluu korviin vain iloinen muuttolintujen kevätkonsertti. Ulkona tuoksuu raikas kevään tuulahdus luonnon omine hajuineen. Ei ole karpäsistä kesällä haittaa, eikä lakkien kirkunasta, eikä rotatkaan kalva kiinteistöjemme rakennuksia huonompaan kuntoon. Illalla kirkkaan sään aikaan voi mennä ulos kuvailemaan tähtitaivasta ja välillä revontuliakin ja samalla voi hengittää raikasta ilmaa.

Tehtaan tulemisen jälkeen kaikki tuo muuttuu peruuttamattomalla tavalla.

Mikään ei ole enää siten, miten on ennen ollut!

Tämän pitäisi joka ikisen ihmisen tajuta tarkoittavan asuinviihtyvyyden huomattavaa alentumista nykytilanteeseen verrattuna, joka taas vaikuttaa väkisin kiinteistöjemme arvojen romahtamiseen!

Ja jos ajatellaan tilanne, jolloin oma tai naapurin sietokyky tulee vastaan ja jolloin pakon edessä alan tai alamme myymään taloamme pois, niin kukaan ei sitä osta, ei ainakaan lähellekään sen nykyisellä arvolla, vaan myyntihintahinta on jostain ihan muuta mitä se tällä hetkellä olisi. Hinta voi olla vaikka vaan puolet nykyarvosta, jos sitäkään! Tai sitten kukaan ei halua ostaa asuntoamme, silloin kiinteistöimme arvo on tippunut pyöreään nollaan!

Ja tästä tilanteesta vielä pahemman tekee suuri kiinteistön lainapääoma. Voi hyvin käydä niin että pakko muuton ja pakkomyynnin edessä kiinteistön myyntihinta on tosiaan vain murto-osa sen normaalista arvosta. Tämä johtaa siihen, että kiinteistön myynnin jälkeen kiinteistöstä jää lainaa myyntisumman vähentämisen jälkeenkin vielä suuri määrä jäljelle.

Niin kysyn, kuka korvaa meille tuon huomattavan ja kohtuuttoman kiinteistöjemme arvon alenemisen!!?

Tuossa arvon alenemisessa puhutaan siis jopa 250000 € summasta kiinteistöä kohden!

Kiinteistömme arvon aleneminen ei voi, eikä saa missään tapauksessa jäädä meidän maksettavaksemme!!

Jos jää, niin silloin poljetaan rankalla kädellä kansalaisten yhdenvertaisuutta lain edessä.

Ei ole minun tai muidenkaan naapureiden valintani, että talojemme viereen tulee tuollainen laitos, minä ja me muut asuttiin täällä ensin ja minäkin olen asunut jo yli 22 vuotta!

Rakensimme talomme tänne aikoinaan tietyistä syistä!

Ne syyt olivat maaseudun rauha linnunlauluineen, kaunis elinympäristö metsäneläimien ja luonnon monimuotoisuus raikkaine luonnontuoksuineen eri vuoden aikojen mukaan.

Vuonna 2001 kun ostin tontin entisen puolisoni kanssa, kysyimme kunnan edustajilta, että onko kunnalla koskaan aikomusta laajentaa teollisuusaluetta Kantatien tälle puolelle. Vastaus oli ei koska koska maakuntakaavassa ja kunnan kaavoituksessa tarkoitus on pysyä kantatie 41:sen itäpuolella vaan.

Tietysti maailma muuttuu ja vanhat päätökset voidaan pyörtää.

Mutta nyt tällä suunnitelmalla rakentaa laitos tuohon, tämän lähialueen ihmiset ovat kärsijän roolissa, sekä epäoikeudenmukaisessa asemassa ja yhdenvertaisuuslain määritelmäkään eivät tällä täyty!

Jokaisen ihmisen omaisuuden suoja pitäisi olla turvattu perustuslain tasolla.

Jokaisella on oikeus käyttää omaisuuttaan haluamallaan tavalla, ja muiden on kunnioitettava toisen omaisuutta. Ketään ei myöskään voida estää tai rajoittaa käyttämästä omaa omaisuuttaan parhaaksi katsomallaan tavalla.

Tuohonkin lain tekstiin kiteytyy paljon sellaisia asioita, jotka meillä on nyt, mutta tehtaan tulemisen jälkeen meillä ei enää ole, vaan ne viedään meiltä pois.

Mielipide 3:

Biokaasulaitoksen sijoittaminen herättää muutamia kysymyksiä ja murheita, jotka kirjaan tähän kirjelmään. Omistamallamme kiinteistöllä on yhteistä rajaa noin 300 m. Vakuuttelut olemattomista haitoista epäilyttävät raaka-aineen, määrän ja laadun takia. Muiden vastaavien laitosten lähiseudun asukkaiden kokemuksiin myös viitaten.

- Ainoa lähdepoijainen käyttövesikaivo sijaitsee tontin rajalla. Säilyykö kaivo ja vesi käyttökelpoisena laitoksen toiminnan aloitettua? Miten hulevedet vaikuttavat ja miten ne ohjataan? Mitä hulevesien mukana kulkevat kemikaalit ja jätteet vaikuttavat lähimaastoon?

- Niittysuon suoalueen vedet valuu tällä hetkellä avo-ojaa pitkin pellolle. Sateisina aikoina vaikuttaa pellon käyttöön. Miten hulevedet ohjataan, ettei tule lisäongelmia?

- Mikäli havainnekuvan mukaisesti raaka-aineet kerätään ja säilytetään ulkona aumoissa, vaarana on tuholaisongelmat (lokit ja muut linnut, jyrsijät). Miten se estetään? Tuleeko aumoista valumia, jotka ohjautuu hulevesien mukana Rytöntien suuntaan ja pelloille?
- Hajuhaitat, melu ja valosaaste mietityttää, koska alue on lähellä asumustamme. Onko rakentamaton suoja-alue riittävä? Raaka-aine aiheuttaa varmasti jonkinlaista hajuhaittaa.
- kiinteistöjen arvonalennus on merkittävä, koska käyttötarkoitus muuttuu oleellisesti ja viihtyvyystekijät häviävät, ainakin vähenevät merkittävästi. Vaikutus luontoon ja ilmastoon mietityttää. Metsän virkistyskäyttö loppuu mm. sienestys ja marjastus, koska laitoksen turvallisuus edellyttää liikkumisrajoitteita. Miten korvataan arvonalennukset kiinteistöjen omistajille?
- Lallin teollisuusalueen kaavoitus ja aurinkokennoppuisto muuttaa koko alueen käyttötarkoitusta
- raskasliikenteen lisääntyminen vähentää turvallisuutta ja lisää pölyä sekä melua. Tielinjaus tulisi säilyttää ennallaan Rytöntien osalta yksityisautoilun takia. Hankkeen suunnittelijat eivät toivo yksityisautoilua tehtaan linjalle. Myös hätätie on oltava asukkaille Rytöntien varrella.
- laitos on luokiteltu mahdollisen ympäristökatastrofin aiheuttajaksi tuhotyön tai ilkeivallan takia. Tällä on pieni, mutta mahdollinen todennäköisyys. Droneiskut ja Venäjän toiminta lisää uhkaa tällä hetkellä.

Mielipide 4:

Olen menettänyt erittäin monet yöunet tämän biokaasulaitoshankkeen takia. Olemme viisi ja puoli vuotta sitten ostaneet alkuperäiskunnossa olevan pienen talon juuri reilun kilometrin päästä suunnitellusta biokaasulaitoksesta.

Jos tämä biokaasulaitos nyt toteutuu kyseiselle paikalle, miten meille luvataan, ettei mahdollisia hajuhaittoja ole? Juuri kuulin tutulta, että esimerkiksi Vehmaalla hänellä on mökki 5 kilometrin päässä biokaasulaitoksesta ja on päiviä, jolloin ei ole asiaa olla mökillä. Onneksi on "vain" mökki, mutta entä kun kyseessä on koti? Talo kun on vanha, siellä ei ole mitään hienoja ilmanpuhdistuslaitteita ja painovoimainen ilmanvaihto, korvausilma tulee suoraan ulkoa.

Myös biokaasulaitoksen "sivutuotteet" huolestuttavat suunnattomasti. Kuinka turvallista on esim. pyöräillä/ kävellä lenkkejä, joita Mustanojalta saa kivasti tehtyä niin, että matkaan tulee väkisin pieniä matkoja Kantatie 41:stä. Nytkin se melkoinen, kun satunnainen rekka menee ohi, puhumattakaan että niitä juuri siltä kohden menee 200 rekkaa päivässä (menopaluu). Myös Kirkkotien turvallisuus huolettaa suunnattomasti, koska myös sitä tykkäämme lenkkeillä ja toki myös ajaa autolla Loimaalle. Rotta ja mahdolliset karpäs- ja lintuongelmat ovat myös sellainen asia, joka huolettaa suuresti ja tietysti kasvava liikenteenmelu on myös asia, joka vaikuttaa elämiseen.

Entä millainen suojavaähyke/vaaravaähyke on silloin kyseessä, jos esim. biokaasulaitoksesta tapahtuu jokin räjähdys? Tai jos siihen tehdään jokin sabotaasi-isku? Millaisia turvallisuusriskejä on lähialueelle? Onko tehtaassa jotain aineita, jotka ovat vaarallisia päästessään ilmaan?

Sen lisäksi, että tässä on tosiaan kiinni kiinteistömme, talon arvo ja ennen kaikkea kotimme, tässä on myös kyse lapsemme turvallisesta kasvuympäristöstä ja sen lisäksi vielä perheyrytyksestämme, jossa olemme mieheni kanssa molemmat töissä. Jos biokaasulaitos aiheuttaa hajuhaittoja, kyseessä on käytännössä kaikki; elanto ja koti ja samalla säästöt ja terveys, mielenterveys ainakin. Maalle olemme molemmat muuttaneet kaupungista, jotta on tilaa ja puhdasta ilmaa, jota hengittää ja samalla on luovuttu monista muista taajamien/kaupunkien eduista. Viedäänkö meiltä nyt ne kriteerit, jonka takia olemme valinneet paikaksi asua maalla?

Emme todellakaan vastusta biokaasulaitosta ja sen rakentamista, kannatamme sitä, mutta sen sijoittamista lähelle asuinalueita vastustamme todella. Täällä(kin) kunnassa on tilaa, metsää (esim. Raasinkorpi), entisiä kaatopaikkoja yms paikkoja, joissa ko. laitos ei aiheuttaisi ongelmia vastaavalle määrälle kiinteistöjä.

Mielipide 5:

Olemme muuttaneet Turusta noin kolme vuotta sitten tänne Riihikoskelle puhtaasti ja raukaan ilman ja rauhallisen asumisympäristön vuoksi. Nyt tämä biokaasulaitos suunnitelmien huolettaa kovasti.

Huolenaiheena on erityisesti hajuhaitat. Vapaa-ajalla olemme pääasiassa ulkona puutarhassa tai lähimaastossa lenkkeillen. Hajuhaittojen tutkiminen ja ongelman selvittäminen ja muutostyöt ovat erittäin haastavia. Siitä on kokemusta Turun Topinojan suunnalta kantautuvine hajuhaittoineen asuessamme Turussa kolmekymmentä vuotta.

Toinen huolenaihe on lisääntyvä raskas liikenne, jota on jo nyt valtavasti Kantatie 41:llä. Käymme Turussa molemmat töissä ja käytämme päivittäin kyseistä tietä. Tien kunto huononee hetkessä, kun raskasta liikennettä on enemmän. Ja nykyisellään teitä kunnostetaan varsin huonosti kautta koko Suomen.

Lisäksi huolettaa suuronnettomuusriski, koska asumme kovin lähellä kyseistä aluetta.

Asunnon jälleenmyyntiarvo laskee. Ellei jopa ole mahdotonta myydä omakotitaloa tulevaisuudessa, mikäli hajuhaittaa alueella.

Mielipide 6:

Yritykseni sijaitsee Lallin teollisuusalueella Yrittäjätie 9, Riihikoski. Ko. lähialueelle on suunnitteilla biokaasulaitos. Laitos sinällään on hyvä mutta tässä kohtaa laitoksen suunniteltu sijainti täysin väärä. Sijainnin osalta on jäänyt alueen yrittäjät huomioimatta.

Ei ole takeita laitoksen hajuhaitoista ja luulon varassa näin isoa projektia on riski lähteä toteuttamaan. Elintarvikeyrityksenä emme voi jatkaa toimintaamme, jos ulkona on kuvottava haju vaikka se olisikin satunnaista. Me otamme ulkoa korvausilmaa jäähdytykseen ja tuotteisiin ajan kanssa hajut ottavat kiinni ja kostealla säällä vielä enemmän.

Käytämme myös naapurissa sijaitsevan myllyn jauhoja lakritsin valmistukseen, ja jauhojen laadusta ei ole enää takeita mahdollisten hajuhaittojen johdosta.

Eli yrityksemme tulee vastustamaan ko. hanketta, mikäli yrityksellemme ei luvata 100 % hajuttomuutta.

Vaihtoehtona meille tulee yrityksen siirto muualle ja näihin kustannuksiin hankkeen tulee osallistua.

Mielipide 7:

Riihipuodin Viljamylly oy:n läheisyyteen aiotaan rakentaa bio-e-kaasulaitos tosi lähelle. Se varmuudella vaikuttaa olosuhteiden puhtauteen. Luomu tarkoittaa kokonaisuutta, maaperästä raaka-aineiden käsittelyyn. Kontaminaation tiedostaminen ennaltaehkäisee vahingon syntymistä. Jyvästä jauhoksi, pussiin ja kaupan hyllyyn. Kontaminaatio saattaa syntyä missä tahansa, milloin tahansa. Kuljetuksissa öljyinen astia vieressä antaa hajua. Haju imeytyy jauhoihin yllättävän nopeasti. Esim. Postin hihnalla pakettien maastessa öljyisen pakkauksen vieressä, haju siirtyy jauhoon. Tunkkainen haju tulee aina jostakin. Määdä haju tuntuu lähinnä kalman hajulta. Kun jauho kerran on imaissut hajun itseensä, sitä ei pois saa.

Pöytyälle esitetään Mädate laitoksen bio- ja e-kaasulaitoksen sijoittamista alle 700 metrin etäisyydelle Riihipuodin Viljamylystä. Suomen parhaimmistoa myllyistämme. 2007 valmistunut nykyaikainen ja monipuolinen mylly. Kalman haju tarkoittaa katastrofia. Varastot, pussit, säkit ja muu materiaali menetetään. Edellisen vuoden sato joutuu Bio-kaasulaitoksen kitaan! Mylläys on erittäin uhanalainen elinkeino. Huoltovarmuus tarkoittaa leipäviljan varmuusvarastoa. Ennaltaehkäisy on ainoa keino; tässä tehdään sitä, mikä leipäviljan hyväksi voidaan tehdä, ettei tarvitsisi leipoa kalman hajuista leipää!

Massaruokinta ja huoltovarmuus nykyaikaisena ateriapalveluna. Rekat kulkee joka kolkkaan. 01.02.2024 haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmisryhmät järjestettiin pakastetun massaruokinnan piiriin. Miten pakaste aterioiden varassa elävät ihmiset saavat päivittäisen ruokansa? rekoilla kuljetetaan. viiveitä varmuudella tulee. Ei kiitos rekkaruualle, ei kiitos kalman makuiselle leivälle.

Nykypäivää Juntulassa:

Lausunnon antajan historialla ja kokemuksella haluan perustella, miksi Raivotar syntyi puolustamaan perusasioita. - Juntulan luomutila aloitti 1987 maataloudessa alkutuottajana. Juntulan(R) tavaramerkki suojaa meitä. Tuotteita rekisterissä on 125. Kanta-asiakkaita vuodessa noin 1000 tilaajaa. 10000 asiakkaan rekisteri kiertää vuosittain. Verkkokaupasta tilaajia kertyy 600 -800 vuosittain. Potentiaalinen asiakasrekisteri on massiivinen noin 500 000, historiamme aikana kertyneitä ja itse haettua tilaajanimiä ja asiakkaiden antamia puhelinnumeroita ja osoitteita. Tästä massasta nousee vuosittain lukuisia tilaajia kehiin.

Historiaa Juntulassa;

Maatila sijaitsee Suomen valtakunnallisesti tärkeän pohjavesialueen sisällä. 1987-2005. Vesisota sai ratkaisunsa, joka tiivistetesti kerrottuna kuuluu; kuinka pitkälle pitää yhden ihmisen ja perheen on mennä perusasioiden äärellä, ennen kuin ymmärtämättömät, tollot ja yhteistyökyvyttömät tahot pakotetaan ruotuun vesioikeuden voimalla. Tässä esimerkki itse kullekin, miten viranhaltijoina uraputkissa puuhastelevat ihmiset toimivat omaksi edukseen. Sitä sivistyskielellä sanotaan korruptioksi. On muitakin rahalle haisevia nimityksiä. Korruptio synnyttää korruptiota:

Kajaanin kaupunki, Kainuun Ympäristökeskus konsultteineen yritti "suurena valtakunnallisena toimijana" tuhota alueen puhtaanveden ottopaikat noin 60 lammesta ja yli 160 alueen asukkaalta ja eläimiltä. Aamukahvia varten vettä ei tullutkaan hanasta. Oli syksyn ensimmäinen pakkasyö takana. Menin töihin ja luin Kainuun Sanomista etusivun juttua.

"Kaupungin vesi-insinööri Oulujärven pohjaan asti tarkoitus pumpata. Ympäristökeskuksen ylitarkastaja julisti tarkkailu tuloksensa, kuinka heidän mittauspisteissä pumppaamisesta huolimatta VESI NOUSEE! Käppyrät sojottivat ylöspäin sitä mukaa mitä enemmän pumpattiin tekopohjavettä! Sapotoijat nimittivät lampejamme tyhjennettäväksi lätäköiksi. Tyhjeneviä puhtaan veden kaivoja turhaksi työksi. - Mielestään heillä oli valta, voima ja oikeus janoisten kaupunkilaisten, katujen puhdistamiseen ja vessa vesien huuhteluun ym. käyttää pohjavettä. Tarve oli kova. Raakavetenä käytetty jokivesi olisi riittänyt niihin tarkoituksiin. Kajaani oy:n jätevedet menivät Kajaanin jokeen ja Oulujärveen lisäten saastuneisuutta. Ja juomavedeksi kelpaamattomuutta. KainuunSanomien kirjoitukset ja Juntulanlampi- mutalätäköksi muuttuminen tuli selväksi ainakin allekirjoittaneelle.

Oikeustajuuni ei mahtunut mitenkään, lehtijulkaisut, viranhaltijoiden käsitykset olivat ristiriitaisia asian tilan suhteen. Käytännön kokemukseni Tampereen yliopistollisen keskussairaalan Pikolinnan yksikön vastuullisena viranhaltijana, laboratorioyksikössä, missä tutkittiin ihmisten keuhkoteuteja, allergioita, syöpiä, hanavesiä, joita sairastuneet toivat mukanaan – tutkisitteko? Äkisti sairastuneet ihmiset olivat saunomisen kuluessa alkaneet yskiä ja kuume oli äkisti noussut. Laboratorion kylmiö täyttyi kanistereista. Näytteitä tuli paljon vaikka mistä. Virkatyötäni oli etsiä syitä ja kertoa niistä

eteenpäin. Syy löytyi; vesilaitoksen hoitaja oli pessyt puhtaan veden vesijohdot ruosteenestoaineella!

Jotakin outoa ja luvaton pahaa oltiin tekemässä synnyinseudullanikin Kajaanissa, minne olimme paluumuuttaneet 1987. Työpäivät olivat pitkiä, peruskoululaiset pojat veivät aikaani. Puolisoni oli työssä Kajaanin Ammattikorkeakoululla.

Raivotar iskee; vaadin sihteerin Juntulaan kirjoittamaan saneluni mukaan. Virka-apupyynnö ja poliisin kutsuminen paikalle todistamaan. Lehdissä itseään mainostaneet vallanpitäjät vaadin lukemaan ja kuuntelemaan, mitä minulla oli kirjallisesti sanottavana! Jutut "vettä juoksi putken täydeltä, olipa kirkasta, raikasta suoraan Mustikkamäestä. Artikkelissa arvioitiin 7000-15 000 kuutiota vuorokaudessa sopiviksi otto määriksi.

Joukkio mustissa puvuissa attasea salkut kainaloissa kiiltonahkatanssikengät jaloissaan saapuivat. Heitä oli yli 10 kpl. Lehti tietysti innostui. Vesioikeus kokoontui keittiössäni, kaupungin lakimies istui liedelläni. Lisäksi kävi moni muu utelias tahokin kurkkaamassa. Raivotar ajatteli panna lieden levyt päälle ja istuttaa lakimiestä pitempään kuumalla levyllä, jos muuten tieto ei mene perille.

Kävelytin joukkiota mutavellissä, joka oli paljastunut veden laskiessa, Juntulanlammen ympäri ja Mustikkamäkeä ylös, Käytiin katsomassa Ympäristökeskuksen mittauspaikkaa, pajun oksaa, joka kellui laineilla. Lisäksi olin laittanut ompelijan kankaisten mittanauhan 2 m keppiin lammen pohjaan, käskin katsoa, montako cm vesi oli vajonnut alkuperäisestä rantaviivasta, joka oli näkyvissä ja on näkyvissä vielä 2024.

Kainuun Sanomien valokuvaaja meni liian lähelle montun reunaa ja putosi 150-200 m kieri vyöryvän hiekan ja kivien seassa. Kuvaaja selvisi hengissä, kamera meni hiekkaiseksi. Kuvia ja kokemuksia tuli näytökseksi asti.

Kajaanin kaupunki sai uhkasakot ja korjausmääräyksen, me saimme oikeutta. Vesioikeus määräsi rajat vedenpinnan mukaan. Veden ottamisella säädetään, millä tasolla vesi on pidettävä. Kaupunki rakensi vesijohdot 2 viikossa.

Veden nykytaso (156 m) merenpinnasta tarkkailu on jatkunut siitä saakka 35 vuotta tiuhaan tahtiin. Mustikkamäen korkeus on 172 m merenpinnasta.

Jos Uhka olisi toteutunut, mutarotko olisi muodostunut, valtavaksi ja vaaralliseksi. Lammen syvin kohta 13 m, pohjan muoto on istumakylpyammeen muoto. Vahinko Juntulan luomutilalle tarkoitti täystuhoa kaikelle, mitä oltiin suunniteltu elinkeinon ja toimeentulon saamiseksi. Elinkeino aloitti y-tunnuksella 1994 nollasta. 2024 yritys toimii edelleen. Aikuiset pojat nyt 40-50 vuotiaita miehiä perheineen hankkivat toimeentulonsa Ruonan jalostuksesta, kuljettamisesta suoraan asiakkaille.

Tuotantomme perustuu alkuperäisten raaka-aineiden puhtaaseen tuoksuun. Tuoksu kuljettaa raaka-aineita ja ruokiamme, Riihipuoti oy Viljamyly ovat harvinaisuus Suomessa. Tuoksu ei ole lisättyä hajuvettä, lisäaineita eikä mitään keinotekoista. Se on viljan tuoksua. Maku ja tuoksu yhdessä tukevat leivontaa, leipää ja pulla sekä puuroja, joiden tuoksu tunnetaan erikoisleipureiden maailmassa. Kotileipurit ja huippukokit etsimällä etsivät paikkoja, joilla voisi saavuttaa Michelin tähtiä esim. Riihipuodin myllyllä on siihen todelliset mahdollisuudet olemassa.

Jos bio-kaasulaitos käsittelyjärjestelmiensä kautta tuhoa tuoksun, Tilalle saadaan kalman hajuinen leipä. Tarvitaan vain yksi lietepadan ylikuohuminen ja kalman löyhkä leviää ja lannalta maistuviin jauhoihin, ryyneihin, hiutaleisiin, leseisiin, pusseihin, työtiloihin ym. Löyhkä on löyhkä, joka tarttuu elintarvikkeisiin. Sitä ei missään tilanteessa pidä sallia.

Jokainen kaupassa kävijä, tietää tuoksun perusteella, missä hedelmiä pidetään, grillataan, kahvia keitetään, uunituoreita pullia paistetaan. Leipomoiden ulkopuolella tunnistetaan ruisleivän paistamisen aika. Silloin riennetään kaupoille.

Tuoksu on asiana numero 1 markkinoitaessa elintarviketta. Ainoatakaan mainosta ei tarvita, jos tuoksu on oikea. Tuoksulla myydään leipä, puuro, pulla ja moni muu. Äidit sen tietävät.

Ihmisen nenäontelon yläosassa ovat tuoksusolut ja -karvat. Eläimillä niitä monisatakertainen määrä. Viinin valmistajat varjelevat nenäänsä juuri tuoksujen ja makujen erottelun vuoksi. Heillä on kyky löytää tuoksulla maaperä, missä viinipuut ovat kasvaneet. Hyvä viini löydetään tuoksun perusteelle, joka on laseissa oma operaationsa. Suomalaiset matkaavat ulkomaille maistelemaan viinejä. Sama ilo syntyy marjaviineistä, joiden ammattitekijäitä Suomessakin.

Esitän ratkaisuksi: Vaihtoehtoa 0 Pöytyän Bio-ja e-metaanilaitoshankkeelle Pöytyällä.

Perustelut Vesioikeuden päätös Juntulanlammen veden pinnan määrääminen 156 m merenpinnasta 1989–2005. Riidassa olivat Annikki Suuriniemi /Kajaanin kaupunki /Kainuun Ympäristökeskus.

Sovun löytämisen taso mahdoton; viranhaltijoiden omanedun tavoittelu (virkajonot kunnissa ” jaetaan historiallisesti mulle sulle” etukäteen 15 -20 vuodeksi sitten sulle, kun lähden jonoon laittaudutaan taloon tullessa ja rinki pyörii ikuisesti. jonopaikan säilyttämiseksi periytyy salaisuus, laiminlyönnot ja huolimattomuudet, mittauspisteiden valvontatarkastukset käytännössä olivat täysin tuuliajolla. Kaverin laiturilla käväisy ja maiseman katselu. Tekojen ja valvonnan välinen kuilu oli hirmuinen. Kuilu mahdollisti Ympäristö organisaatiossa ylitarkastajien harhaan johtamisen. Tosiseikkojen sijaan päätöksenteossa käsiteltiin pajunoksan heiluntaa (mittatikki pajunoksassa). Tämä tilanne oli Kainuussa 1989- 2005 ja Pöytyällä 2024. Haju kielletty aihe. 1.3.2024 Ilmastolain tarkoittamaa pakollista suunnitelmaa löytynyt. Muistakaan kunnista ei löytynyt. Pöytyä ei siis ole poikkeus. 2024 Kunnissa taistellaan työpaikoista, sitä suurempi syy on estää väärien päätelmien syntyä.

WegaGroup oy ei menetä korvaamattomia mahdollisuuksiaan, Wega Group oy saa tarjota kunnille osaamistaan. Jos olisi ilmastosuunnitelma siitä voisi olla apua. Kajaanissa esim. bio-ja e-metaanin laitos (St1) sulki Renforsin rannassa laitoksensa kannattamattomana. Kukaan ei osta metaania eikä kukaan myy raaka-aineena käytettävää hevosen lantaa.

Wega Group oy mainostaa itseään ” suurena valtakunnallisena mittakaava toimijana”

Vaihtoehto 0 (VEO)hanketta ei toteuteta

Vaihtoehto 1. 240GWh nesteytettyä biometaania/vuosi

Vaihtoehto 2 240GWh nesteytettyä biometaania/vuosi, 190GWh e-metaania /vuosi.

Tanskalaista biotekniikkaa esitetään Googlessa Inkoo, Joensuu Leppävirta, Pöytyä. Bio-kaasulaitoksesta on kotimaisia esimerkkejä ja kokemuksiakin kertynyt jonkun verran. Nivalassa ja muutamissa muissa kunnissa bio-kaasulaitos hankkeet elää elämäänsä.

OULUN ”Ruskon jätekeskuksen alueella Hajuhaittaa on ollut, asiakkaiden on hyvä huomioida, että jätekeskuksessa on vielä jäämiä lannoitevalmisteesta. Ajoneuvot likaantuvat herkästi asioinnin aikana”.

Maatalouden puolella kiinnostusta on ollut lannan, oljen, heinän, pilaantuneen viljan, naattien, perunankuorien jne. mahdollisena raaka-aineena bio-kaasuksi ja e-metaaniksi. ”Joka niemeen notkoon ja saarelmaan” biokaasulaitos ja e-metaani laitos eivät sovellu. Ilmastosuunnitelma

puuttuu suurimmasta osasta kunnista, joihin laitosta ollaan hamuamassa. 1.3. tullut ilmastolaki ja ympäristölaki ovat eriasioita.

Mielipide 8:

Olen Pöytyän Mustanojalla asuva. Heti alkuun pidin biokaasulaitosta ihan hyvänä hankkeena kylällemme, mutta kun olen saanut asiasta enemmän informaatiota, on mieleni muuttunut.

Asumme reilun kilometrin päässä suunnitellusta laitoksesta ja tällä hetkellä olen huolissani lähistölle rakennettavan biokaasulaitoksen vaikutuksesta elämäämme. Huoleni kohdistuu elämänlaatumme heikentymiseen ja kiinteistön arvon laskuun.

Aluksi biokaasulaitosta "mainostettiin" hajuttomana, mutta nämä puheet ovat jääneet pois yhtiön edustajien kertomuksista heti alun jälkeen. Uskoisin että tähän on syynä se, että hajuttomia biokaasulaitoksia ei ole olemassa. Onhan se selvää, että sellaisia määriä orgaanisia jätteitä ei pystytä varastoimaan siten että lähialueille ei leviäisi hajuhaittoja. Suomessa yleisin tuulen suunta on tilastojen mukaan lännestä ja se tarkoittaa, että hajut leviäisivät biokaasulaitokselta suoraan asutusta kohti. Orgaaniset jätteet houkuttelevat samalla myös tuhoeläimiä kuten rottia eivätkä mahdolliset lokkiparvetkaan ole elämänlaatua lisääviä.

Neljän lapsen isänä olen myös erittäin huolissani lisääntyvästä rekkaliikenteestä, sata kuormaa vuorokaudessa tarkoittaa 200 ohiajoa vuorokaudessa eli ympärivuorokautisesti rekka aina 7.5 minuutin välein. Tämä muuttaa alueella asuvien lasten koulu-, yms. matkojen turvallisuuden vähenemistä. Ja toki se lisää melkoisesti myös liikenteen aiheuttamaa melua.

Pidän biokaasulaitosta hyvänä asiana, mutta niiden sijoituspaikka ei ole näin lähellä asutusta. Uskon että Pöytyälläkin löytyy paikkoja missä asutusta ei ole lähellä ja haitat ihmisille saadaan siten minimoitua. Tämänhetkinen sijoituspaikka valikoituisi bisneksen eikä ihmisten huomioimisen perusteella ja vastustan biokaasulaitoksen sijoittamista nykyisen suunnitelman mukaiselle alueelle.

Mielipide 9:

Olemme hapanjuuri leipomo turussa, kakolan mäellä. Meille on supertärkeää laadukkaat sekä lähellä tuotetut luomu raaka-aineet. Siksi käytämme markkinoiden parhaan myllyn raaka-aineita, Riihipuoti OY:n raaka-aineita. Vastaavaa myllyä eikä raaka-ainetta ole saatavilla.

Olemme erittäin huolissamme myllyn läheisyyteen rakennettavan biokaasulaitoksen vaikutuksista heidän toimintaan, joka myös vaarantaa meidän yrityksen toiminnan. Tilaamme tuoreet raaka-aineet kahden viikon välein suoraan mylläritä, Hannulta.

Tuotannon seisahdus myllyllä tuo kuluja lisää heille. Näin ollen raaka-aineiden hinnat nousevat luultavimmin, joka vaikuttaa meihin. Mikäli emme voi tilata jauhoja samalla tapaa 2 viikon välein, meillä pitäisi olla jokin erillinen tila, missä säilyttää "extra" jauholavaa. Emme voi ottaa leipomolle montaa lavaa kerrallaan, sillä tilaa ei yksinkertaisesti ole sekä leipomon lämpö ja kosteus vaikuttaa seisoviin jauhoihin. Jauhon kulutus ei ole aina tasaista, riippuen yritysasiakkaiden tilauksista sekä sesongista.

Meitä on kahden yrittäjän lisäksi töissä 3 leipuria, sekä kahdessa eri myyntipisteessä yhteensä 7 myyjää. Eli tuo mahdollinen laitos pysäyttää pahimmissa tapauksessa meidän toimintamme, josta aiheittuu suuret kulut yritykselle. Pahimmissa tapauksessa yrityksen alasajo, sillä vastaavaa myllyä eikä tuotteita ole markkinoilla.

Käytämme kaikessa leivonnassa Riihipuodin vehnäjauhoa. Vastaavaa luomujauhoa ei ole saatavilla markkinoilla. Riihipuoti myllyttää jauhot tuoreena, on se parasta mahdollista juurileivontaan sekä näin myös ihmiselle. Tuoreet jauhot ovat meidän tuotteiden perustana, jolloin se on mahdollisimman ravintorikasta ja hyvää ihmisen suolistolle.

Käytämme vehnäjauhon lisäksi vehnälesettä, ohra- ja kaurahiutaleita.

Vehnäjauho n. 1400 kiloa / kk

Kaurahiutale n. 80 kiloa / kk

Ohrahiutale n. 15 kiloa / kk

Vehnälese n. 40 kiloa / kk

Eli vuositasolla paljon. Jos tuotanto lakkaa, mistä ostamme raaka-aineet. Ei mistään.

Myymme asiakkaille myös kaurahiutaleita myymälästämmme.

Kaikkien näiden epävarmojen vuosien jälkeen (mm. Korona ja energiakriisi) tuntuu kohtuuttomalta, että tällaisen rakentaminen, johon voitaisiin vaikuttaa, voi vaarantaa meidän jatkon ja tulevaisuuden. Todella huolestuttavaa, että biokaasulaitos tulee näin lähelle luomumyllyä. Toivottavasti tälle löydetään paikka muualta, missä haittaa ei aiheudu näin monelle toimijalle.

Mielipide 10:

Hankkeen vaikutusalueen asukkaana (n. 2,2 km) haluan tuoda esille perheemme huolen suunnitellun laitoksen mahdollisista hajuhaitoista. Mielestäni paras tapa ennaltaehkäistä mahdolliset haitat, on asettaa laitoksen toiminnalle riittävän tiukat lupaehdot. Eli yksiselitteinen kiello pyörittää laitosta, jos hajuhaittojen hallinta ei ole kunnossa. Näin toimimalla laitoksen suunnitteluun, rakentamiseen ja käyttämiseen osataan suhtautua riittävällä vakavuudella. Toivottavasti viranomaiset ovat luottamuksemme arvoisia ja hoitavat oman osuutensa ryhdikkäästi.

Mielipide 11:

Olemme erittäin huolissamme myllymme läheisyyteen rakennettavan biokaasulaitoksen vaikutuksista toimintaamme. Biokaasulaitos tulisi vajaan kilometrin päähän myllyrakennuksestamme.

Myllymme on luomumylly, joka on kyseiselle paikalle rakennettu vuonna 2007 perinteistä myllytoimintaa kunnioittaen. Itse yritys on perustettu 1995 ja olemme täysin perheyrittys, kaikki yrityksen työllistämät henkilöt ovat samaa sukua, joten myllyssä on kiinni useamman perheen elinkeino ja elämäntyö. Myllyllä jauhetaan/hiutaloitaan n. 340 päivää vuodessa.

Yrityksemme on valittu vuonna 2007 myös Suomen vuoden luomuyritykseksi, 2008 Pöytyän kunnan vuoden yritykseksi ja olemme olleet ministeriön pyynnöstä edustamassa Suomen osastolla Grüne Woche -messuilla Berliinissä. Tuotteitamme on myynnissä monissa Osuuskauppojen alueilla Prismoissa ja S-marketeissa (Turun Seutu, Satakunta, Keula, Häme, Suur Seutu, Pirkanmaa) ja samoin myös K-Ryhmän liikkeissä aina Kuopiota, Jyväskylää, Seinäjokea myöden. Tuotteemme toimitamme liikkeille suoraan, koska emme halua tuotteidemme seisovan kauppaliikkeiden tukkuvarastoissa vaan että ne menisivät mahdollisimman tuoreina asiakkaille. Se, että olemme päässeet liikkeiden hyllyille pysyvästi on vaatinut vuosikymmenten markkinointityön messuilla. Tällä hetkellä liikkeille lähetetään tuotteet Postnordin ja Postin kautta tilauksesta viikon sisään tilauksesta. Jos tuotteille tulee toimitusvaikeuksia, kauppaliikkeet eivät pidä hyllyjä tyhjänä ja tuotteet nopeasti tippuvat pois valikoimista.

Isoimpia asiakkaita meille ovat myös leipomot, joille jauhamme jauhoja lavatavarana päivittäin tämän lisäksi rahtijauhatamme ja varastoimme kaiken Ylhäisten Kotileivän tarvitseman ruisjauhon, jota suursäkeissä myllyltä noudetaan useampana päivänä viikossa. Pelkästään Ylhäisten kotileipään jauhetaan 12 000 kg ruista ja vehnää kuukaudessa. On siis itsestään selvää, että nämä leipomot ovat täysin riippuvaisia myllymme toiminnasta, koska vastaavanlaista kivelläjauhettua

luomuvehnäjauhoa ei lähialueella yksikään mylly tuota varsinkaan tässä mittakaavassa. Jauhot jotka leipomoille lähtevät, ovat samalla viikolla jauhettuja, tuoreita, joten tuotantokatkoja ei yksinkertaisesti voi tulla tai tällöin toiminta myös ko. leipomoilla keskeytyy. Nämä leipomot työllistävät useita kymmeniä työntekijöitä.

Myllyllä jauhot tehdään kuten vanhanajan myllyissä, kivelläjauhaen ja hiutaleita ei esikeitetä tai höyrytetä. Kun jauhot valmistetaan ilman lisäaineita kivelläjauhaen, ne toimivat parhaiten juurileivonnassa. Koneet ovat uusia sekä ”vanhanaikaisia”, jolloin tuotteet eivät valmistu missään umpinaisessa laitteistossa ja laitteita ei voi mitenkään laatikoida aktiivihiilisuodattimia varten. Tämän totesi myös biokaasulaitoshankkeen edustaja, joka vieraili myllyllä. Myös myllyn isot ovet on avattava noudettavia tilauksia varten päivittäin useampaan kertaan, joten myös tällöin ulkoilma tulee sisälle.

Suurin huolestus on mahdolliset biokaasulaitoksesta tulevat hajuhaitat. Vielä ei ole rakennettu hajutonta biokaasulaitosta. Myllymme tontti Lallin teollisuusalueen kupeesta on vuonna 2005 valittu silloisen kunnanjohtajan kanssa sellaisesta paikasta, jonka lähelle ei peltosuunnittelun mukaan voi tulla esim. lietalantaa, joten hajuhaitat eivät pitäisi olla mahdollisia. Vaikka lähtökohtaisesti biokaasulaitos olisi hajuton, vikatilanteissa hajua tulee. Yleisötilaisuudessa hankkeen henkilöt eivät osanneet sanoa, kuinka nopeasti mahdollinen vikatilanne saadaan korjattua; onko kyse tunneista, päivistä vai viikoista. Viitaten myös hankevastaavan sähköpostiin Riihipuodille 29.2.2024 ”biokaasun tuotannossa kaikkia hajuja ei voida poistaa”. Hankkeesta on käyty sähköpostiviestittelyä ja henkilökohtainen palaveri hankkeen edustajien ja kunnan edustajien kanssa. Heillä ei ole ollut antaa mitään ratkaisua tuleviin hajuongelmiin.

Jos hajua on havaittavissa, joudumme keskeyttämään toiminnan, koska haju imeytyy tuotteeseen jo heti valmistusprosessin aikana. Tämän lisäksi myllyn kellarikerros on louhittu kallioon, joten siellä seinäpintojen lämpötila on +6 - +8°C. Kesällä kellarikerros jäähdyttää tiloja, talvella lämmittää. Ulkoilman ollessa +15 astetta, ilma kondensoituu noin +12 asteessa kylmään (+8°C) pintaan osuessa (lähde: lx-diagrammi). Ilman kosteus eli ilman sisältämä vesimäärä määrää paljon ilma pystyy kuljettamaan hajuja. Hajut voivat sisältää myös bakteereja ja viruksia (kuten koronan aikaan ohjeistettiin). Hajun ilmasta haistaa, mutta bakteereja ja viruksia ei. Myllymme ei tarvitse lämmitystä edes talvella, koska maasta tuleva lämpö pitää tilat vähintään +3,5 asteisena. Hajullisen ulkoilman ongelma on, että pian kellarikerros ja rakennuksen lattiat alkavat haista kuten hajujen lähtöpaikan sammiot ja ehkä jopa mädättäjäbakteeritkin toimivat kuten hajulähteen aiheuttajalla.

Jos hajuhaitat viipyvät pidempään, tuotanto on seis niin pitkään kuin haittoja on. Jos esim. vilja on otettu kostutukseen illalla (pitää olla 12-24 tuntia kostutuksen ja jauhatuksen välissä) ja tarkoitus on jauhaa aamulla ja aamulla onkin hajuhaittoja, ko. erä viljaa menee piloille ja aina puhutaan vähintään 1000kg:n erästä. Kuka tämän korvaa? Ja pitkään jatkuvissa tilanteissa tuotannon ollessa seis, myös varastossa olevat valmiit tuotteet ja pakkausmateriaalit (paperipussit- ja säkit) imevät hajua itseensä ja ovat käyttökelvottomia. Meillä tuotevalikoimaa varten on painettu n. 20 erilaista paperipussia; näiden arvo varastossa on n. 50 000e. Uusien pussien toimitukseen menee yli 2 kuukautta, jolloin toiminta on tämän takia seis. Jos yksikin pilaantunut erä pääsee myyntiin, joudumme suorittamaan takaisinvedot ja tässä kohtaa mainehaitta voi olla yritykselle kohtalokas. Kenen vastuulle rahallisesti nämä ongelmat kuuluvat? Samoin pidempiaikainen hajuhaitta, joka tosiaan pilaa pakkausmateriaalit, valmiit tuotteet varastossa ja keskeyttää toiminnan, ajaa yrityksen nurin.

Myllyssä kierrätetään prosessi-ilmaa pölynpoistosuodattimien kautta ja nämä ovat kangasta. Hajuhaitan saaneet suodatinpussit on pakko vaihtaa. Uusien suodatinpussien arvioitu toimitusaika on 2-3 viikkoa ja niiden asentamiseen menee 2 päivää 8 henkilöltä (eli 16 työpäivää) ja pussien

arvo on n. 10 000 euroa. Sama ongelma on elevaattorien (5 kpl) laattaremmillä (kangaskudosta). Tällaisen pidemmän hajuhaitan jälkeen tarvitaan myös tarkka läsiivous pinnoille.

Myllykiinteistön rakentaminen on maksanut 20 vuotta sitten yli 600 000 euroa. Jos kyseinen rakennus rakennettaisiin nyt, summa olisi vähintään kaksinkertainen. Kiinteistöön on suunnitteilla investointeja, mm. puhdasta kauralinjaa, lisää varastotilaa, lisää siilostoja, mutta tässä tilanteessa kaikki investoinnit ovat jäissä niin kauan kuin mahdollinen hajuhaittariski on olemassa. Myllyrakennuksen harjakorkeus on 14 m, räystäskorkeus 7 metriä, joten laitteita ei voi siirtää noin vain mihinkään muuhun valmiina olevaan kiinteistöön. Rakennuksessa on myös 12 viljasiiloa, joista jokaiseen mahtuu 300 hehtolitraa viljaa (eli viljasta riippuen n. 20 000 kg/siilo).

Suunniteltu viikon tuotantokatkos olisi järjesteltävissä, mutta äkillinen suunnittelematon katkos on se todellinen ongelma. Toki jos hajuongelmaa esiintyy pidempään, niin ei se estä hajun imeytymistä jo valmiisiin tuotteisiin tai pakkausmateriaaleihin tai suodatinpusseihin.

Useasti tulevaa tehdasta verrataan Tanskassa vastaaviin. Onko näissä vertailuissa otettu huomioon aivan erilainen ympäristö? Tanskassa tulee ja on tasaista, mahdolliset hajut häviävät kauas (Itämereen, Atlantille) nopeasti. Meillä ei tuule yhtä lujaa, monesti saattaa tuntua, että ilma lähes seisoo ja maan muodot eivät ole tasaisia ja meillä on metsää.

Myös nostaisin huomioon sen, että mahdollisesti maailmantilanteiden muuttuessa ikävään suuntaan, mylly on erittäin tärkeä tuotantovarmuustekijä. Tarvittaessa myllyn koneita pystyy käyttämään agrikaattien avulla ja saamme valmistettua viljaa ruuaksi.

Kyseistä biokaasulaitoksesta enintään 700 metrin päässä on useampi muu elintarviketila, kaksi makeistehdasta ja tulossa myös kahvila/ravintola, joille mahdolliset hajuhaitat (ja samalla mahdolliset bakteeri/virushaitat?) ovat ainakin jonkinlainen elintarviketurvallisuusriski. Tämän lisäksi mieleen nousi lähitalouksien mahdolliset ilmalämpöpumput, joissa on alla vesienkeruu. Jos tänne saapuu hajullista (bakteereja/viruksia sisältävää) ilmaa, niin onko riski bakteerien leviämisestä ilmalämpöpumppujen luona myös todellinen? Bakteerit ja muut eliöt kun eivät kuole kuin vain useamman päivän yli -18 asteen pakkasessa?

Sen lisäksi, että tässä on kiinni elantomme kolmessa eri taloudessa, kaikkien omat talot ovat vielä biokaasulaitoksen lähialueella; yksi reilun 1 km päässä laitoksessa, toinen vajaan 2 kilometrin päässä laitoksesta ja kolmas 4 kilometrin päässä laitoksesta. Sen lisäksi siis, että ko laitოს voi tuhota elantomme, se voi myös romahduttaa vaivalla ja rakkaudella kunnostettujen kiinteistöjemme arvon.

Kyseiselle biokaasulaitokselle on kunnalta ehdoteltu useampaa muutakin paikkaa, joten tämä nykyinen sijainti aivan myös asutuksen vieressä ei ole ainoa mahdollisuus. Riskinä alueella hajuhaittojen lisäksi, myös myllylle, on mahdolliset haittaeläimet; hiiret ja rotat. Myös liikenneturvallisuus alueella huolestuttaa, koska Kantatie 41 ja Kirkkotie (Pöytyän kk- valtatie 9) ovat molemmat liikenteeseen nähden hyvin kapeita ja varsinkin Kirkkotie mutkainen.

Vain noin reilun kilometrin päässä biokaasulaitoksesta kulkee myös Suomen uusiin matkailutie, Aurajoentie, jota markkinoidaan matkailijoille; myös moottoripyöräilijöille ja polkupyöräilijöille. Vesittykö koko matkailutien tarkoitus, jos alueella haisee?

Tässä tosiaan vielä kolmen asiakkaan lausunnot. Toivon, että otatte huomioon myös kuinka monta ihmistä jo nämä neljä leipomoa työllistävät, joiden suurin osa raaka-aineista tulee meidän myllystä. Tämän lisäksi on useita pienempiä/kauempina toimivia asiakkaita. Puhumme suoraan useiden kymmenien ihmisten työstä. Tämän lisäksi tosiaan n. 100 jälleenmyyjää meidän kuluttajapakkaustuotteilla ja me toki työllistämme useita sopimusluomuviljelijöitä, rahdituksen kautta postin ja postnordin henkilökuntaa jne. Kerrannaisvaikutukset ovat isot.

Mylly tosiaan toimii lähes kaikki päivät vuodessa, myös viikonloppuisin (juhlapyyhiä lukuun ottamatta), joten oikein siihen ei sovi edes edeltä sovittuja katkoksia, yllättävistä katkoksista puhumattakaan.

Eli meidän vaatimuksemme on, että ELYn päätös kyseiselle hankkeelle on kielteinen, tällaista rakennusta ei voi rakentaa näin lähelle (700 m) elintarviketoimijaa/elintarviketoimijoita.

Mielipide 12:

Leipomo Manna on Turussa sijaitseva vuonna 2018 perustettu leipomo ja konditoria, jossa työllistämme 8-10 henkeä ja liikevaihto on n. 400 000 e/vuosi. Leipomon yhtenä ideologisenä kulmakivenä on se, että kaikki käyttämämme vilja on kotimaista luomutuotantoa. Merkittävä osa käyttämästämme vehnästä tulee Riihipuodin myllyltä, joiden jauhoja käytämme vuosittain n. 10 000kg. Mahdolliset tuotantokatkokset Riihipuodin myllyn toimintaan aiheuttaisivat merkittävää vahinkoa toiminnallemme, sillä heidän myymälleen vehnäjauholle ei ole helposti löydyttävissä vastaavaa korvaavaa vehnäjauhoa, jonka valmistustapa ja siitä syntyvät leivontaominaisuudet olisivat vastaavat. Riihipuodin myllyn tuottama vehnä on oleellinen osa suurinta osaa valmistamistamme leipä- ja kahvileipätuotteista.

Mielipide 13:

Haluamme osoittaa vakavan huolestumme suunnitellulle biokaasulaitoksen rakentamiselle meille kriittistä raaka-ainetta valmistavan myllyn läheisyyteen.

Riihipuoti ja heidän myllynsä toimittavat meille viikoittain tuoretta luomu vehnäjauhoa, luomu kaurahiutaleita ja -suurimoita ja muita päivittäisessä toiminnassamme tarvittavia mylly-tuotteita. Vastaavia, yhtä tasalaatuisia ja laadukkaita jauhoja on mahdotonta hankkia muualta Suomesta. Nämä tuotteet ovat toimintamme kulmakivi ja liiketoimintamme ydintä.

Olemme leipomo Grynissä käyttäneet Riihipuodin tuotteita ja luomujauhoja jo seitsemän vuoden ajan ja ne ovat aina täyttäneet meidän korkeat laatuvaatimuksemme. Laadukkaat jauhot ovat meille ehdottomasti tärkein raaka-aine, jota juurileivonnassa tarvitsemme. Nyt pelkäämme, että ne ovat uhattuna suunnitellun biokaasulaitoksen takia.

Työllistämme yrityksessämme 6 kokopäiväistä työntekijää. Olemme Luomu- ja juurileivonnassa edelläkävijöitä Suomessa josta on myös suuri kiittäminen laadukasta Mylly-toimintaa. Pelkäämme mahdollisia tuotantokatkoja ja niistä johtuvia saatavuus ongelmia. Nämä syövät toimintamme perustaa ja aiheuttavat mahdollisesti suuria ongelmia toimintaamme.

Juurileivonta on erityisen herkkää laadun muutoksille. Kaikki muutokset raaka-aineissa ovat kriittisiä. Emme voi käyttää heikkolaatuisia jauhoja, koska prosessi on niin altis vaihteluille. Juurileivonta on mikrobitason toimintaa, joka vaatii laadukkaita raaka-aineita, jotta voimme jatkaa toimintaamme. Biokaasulaitoksen tuominen liian lähelle näin tärkeää toimijaa, joka toimittaa raaka-aineita useille Suomen parhaista leipomoista, on huono ratkaisu ja aiheuttaa suoraan ja välillisesti suurta haittaa ja ennakoimattomuutta monelle toimijalle leipomoalalla.

Emme vastusta biokaasulaitosta vaan sen sijaintia. Biokaasulaitoksen tuleminen liian lähelle monelle yritykselle elintärkeää myllyä on huonosti harkittua suunnittelua. Koska biokaasulaitoksen toiminta uhkaa useiden yritysten ja työntekijöiden toimeentuloa.

Toivomme että laitoksen sijaintia vielä harkittaisiin ja suunniteltaisiin rakennettavaksi kauemmaksi myllystä.

Mielipide 14:

Minulla on leipomo Ylhäisten Kotileipä Oy. Tämä on yli kolmekymmentä vuotta vanha yritys. Vanhempani perustivat leipomon vuonna 1990. Olen ollut tässä yrittäjänä lähes kaksikymmentä vuotta. Minulla on töissä neljä työntekijää leipomolla ja yksi työntekijä Turun kauppahallissa. Kauppahallissa minulla on oma myymälä, jossa myydään pääasiassa omia tuotteita mutta myös muiden lähituottajien tuotteita.

Me leivotaan ruokaleipää. Pääasiassa ruisleipää. Leivomme ruisleivät yli satavuotta vanhaan juureen, jonka olen perinyt isoisovanhemmiltä. Kaikki leivontaan käytettävä vilja tulee lähialueen viljelijöiltä. Vilja toimitetaan rekalla Riihipuodin myllylle siiloon varastoon. Sieltä jauhetaan minulle aina tarpeen mukaan, jotta minulla on aina tuoretta jauhoa leivontaan. Tämä tarkoittaa sitä, että Riihipuodi jauhaa minulle joka viikko ainakin 2000 kg ruista. Riihipuodin mylly on logistisesti minulle hyvin tärkeä. Koko leipomon markkinointikin lähtee siitä, että kaikki on lähellä tuotettua! Olen myös panostanut viimeisen parin vuoden aikana voimakkaasti hiilijalanjäljen pienentämiseen (aurinkokennot ja vesi-ilmalämpöpumppu).

Lisäksi Riihipuodilla on kivimylly. Vuosikymmenien kokemuksella voidaan sanoa, että kivimyllyllä saadaan tarpeeksi laadukasta jauhoa ruisleivän leivontaan. Varsinkin meidän leipään, jossa ei käytetä hiivaa eikä minkäänlaisia lisäaineita! Leipominen onnistuu laadukkaasta viljasta sekä jauhosta.

Leipomon tuotteita myydään kymmenissä Varsinais-Suomen S- ja K-ryhmän kaupoissa. Lisäksi myydään muutamissa Satakunnan, Pirkanmaan, Hämeen ja Uudenmaan S- ja K-ryhmän kaupoissa. Olemme tällä hetkellä laajentamassa Uudellemaalle. Uusia kauppoja on tulossa Lohjalle sekä Espooseen.

Olen hyvin huolissani uuden biokaasulaitoksen paikasta lähellä Riihipuodin myllyä. Hajuhaitat koskee myös minun raaka-aineita Riihipuodin myllyssä. Tai mikäli mylly joutuu pysäyttämään toimintansa, niin se vaikuttaa lähes välittömästi myös minun toimintaani. Leipomon pienikin pysäyttäminen voi vaikuttaa tuotteidemme pysyvyyteen kaupoissa. Kauppojen hyllyt ovat haluttuja paikkoja ja kilpailu on kovaa. Jollen minä pysty toimittamaan leipää hyllyille, niin jokin toinen leipomo voi. Samalla joudun lomauttamaan työntekijät. Lisäksi vaikutuksia olisi tuotteitani kускаavalle kuljetusfirmalle sekä leipomoille, joiden tuotteita myymme kauppahallissa. Toivomme todella, että biokaasulaitoksen sijainti olisi jokin muu paikka kuin lähellä Riihipuodin myllyä.

Mielipide 15:

Tiedän että huomautusten jättöaika on jo mennyt ohitse. Mutta minua pyydettiin laittamaan tähän Pöytyän Biokaasulaitokseen liittyen muutama huomion arvoinen seikka teille.

Ensinnäkin 12.12.2023 Wegan toimesta pidetyssä ensimmäisessä hankkeen esittelytilaisuudessa hanke myytiin kuntalaisille ja kunnan päättäjille harhaanjohtavasti ilman mainintaa siitä että laitokselle meinataan ajaa vuodessa 60000 tonnia teurastamojätettä.

Tämä käy ilmi tuon esittelytilaisuuden hankkeen esittelykalvoista ja nyt YVA-menettelyyn päättäneistä muuttuneista luvuista ja tuotteista. Nimenomaan tuo teurastamojätteen tuonti Biokaasulaitokseen on aiheuttanut pahat ja sietämättömät hajuhaitat muissakin biokaasulaitoksissa. Lähin esimerkki löytyy Säkylästä, miksi nuo ongelmat ei siis tulisi myös tämän laitoksen mukana.

Mahdolliseen ympäristölupaun pitäisi asettaa tiukat raja-arvot näille hajukaasuille, joita nykytekniikalla pystytään varsin tarkasti mittaamaan, asentamalla lähiympäristöön kaasuja mittaavia antureita. Pelkkä aistinvarainen toisinaan ihmisen nenällä mittaaminen ei anna kokonaistilanteesta minkäänlaista kuvaa.

Kirjoitinkin omassa vastineessani jo siitä miten peruuttamattomalla tavalla minun asuinympäristöni muuttuu jos laitos tulee minun taloni viereen. Välimatkaa laitokseen taloltani jää näillä näkymin tosiaan vain n.100 metriä. Tuo vaikuttaa takuuvarmasti minun asuinviihtyvyyteeni ja laskee

takuuvarmasti kiinteistöni arvon pohjalukemiin. Eikä tätä arvonlaskua voi koskaan kukaan laittaa talon omistajan maksettavaksi tai muuten rikotaan lakia ja poljetaan minun oikeuksiani omaisuuden turvaa rikkomalla.

Alla muutama lakipykälä joiden pitäisi mielestäni antaa minulle suojaa ja mahdollistaa korvausten saaminen, jos tuo laitos tuohon joskus tulee.

17 § (4.2.2000/90)

Kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

15 §

Omaisuuden suoja.

Jokaisen omaisuus on turvattu. Omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttä korvausta vastaan säädetään lailla.

6 §

Yhdenvertaisuus

Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

20 §

Vastuu ympäristöstä

Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.